

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 27620-11-13 אסיה תורס בע"מ נ' מ. מ. ג'יסר אל זרקא ואח'

תיק חיצוני:

בפני כב' השופט אברהם אליקים

עותרת אסיה תורס בע"מ ח.פ. 51101778
ע"י ב"כ עו"ד נידאל עואודה

נגד

משיבים 1.מ. מ. ג'יסר אל זרקא
2.ועדת המכרזיים במועצה המקומית
שתיחן ע"י ב"כ עו"ד אילן פורת ואח'
3.מטיילי פסגות בע"מ ח.פ. 511231250
ע"י ב"כ עו"ד גילי שפר ממשרד אדם פיש ואח'

פסק דין

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16

חבוא

1. ענינה של העתירה, מכרז למתן שרותי הסעות ל-25 מסלולים/קווים (מכרז 6/2013, להלן-המכרז) שפורסם ע"י המשיבות 1 ו-2 (להלן-המועצה). במכרז השתתפו 3 מציעים וביניהם העותרת ומשיבה 3, (להלן פסגות), וביום 10.10.2013 החליטה ועדת המכרזים של המועצה על זכיית פסגות, שהתחילה ביום 1.11.2013 לבצע ישירות ובאמצעות קבלני משנה את ההסעות השונות.
2. ביום 14.11.2013 הגישה העותרת את עתירתה ובה ביקשה לבטל את זכיית פסגות ולהכריז עליה כזוכה במכרז, בד בבד הוגשה בקשה לצו ביניים שסעדיה זהים למבוקש בעתירה ובנוסף התבקשה המועצה למסור לעותרת את החלטת ראש המועצה להתקשר עם פסגות ואת נספחי הצעת פסגות. בדיון בבקשה שנערך ביום 21.11.2013 משהודיעה המועצה כי אין מניעה למסור לעותרת את המסמכים המבוקשים, חזרה בה העותרת מהבקשה לצווי ביניים (לרבות הבקשה לאסור על הוצאה לפועל של המכרז).

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 27620-11-13 אסיה תורס בע"מ נ' מ. מ. גייסר אל זרקא ואח'

תיק חיצוני :

3. לאחר קבלת המסמכים ובהינתם הגישה העותרת בקשה לתיקון העתירה, בקשה שנענתה
בהיוב ביום 19.12.2013 ולאחר קבלת תשובות המשיבים לכתב העתירה המתוקנת, נקבע
דיון בעתירה.

4

5

6

השאלות הטעונות הכרעה

7

לטענת העותרת יש לפסול את הצעת פסגות בשל הפגמים הבאים:

8

• הערכות הבנקאית שצרפה פסגות הסתיימה ביום 30.11.13 במקום 1.12.2013, שהוא
היום הנכון לפי פרשנות העותרת.

10

• פסגות פועלת באמצעות קבלני משנה מבלי שניתן לכך אישור מראש ובכתב ע"י המועצה.

11

• הצעת העותרת זולה יותר ב-10 קווים מתוך 25 ולכן יש להכריז עליה כזוכה, למצער
באותם קווים.

12

• בהצעת פסגות לא מולאו פרטי קצין הבטיחות.

14

15

המשיבות מצידן העלו נגד העותרת טענות של חוסר ניקיון כפיים (אי צרוף כל מסמכי
המכרז לעתירה המקורית), שיהיו ומעשה עשוי בין השאר בשל העובדה כי פסגות מבצעת
את ההסעות מזה 4 חודשים.

17

18

19

20

21

דיון והכרעה

22

קבלני משנה

23

בסעיף 3.6 לתנאי המכרז נקבע:

24

25

26

27

28

29

30

31

"תשומת לב הקבלנים מופנית בנושא זה לפרק 4 בחוזה, לפיו ניתן
למסור עבודה לקבלן משנה בתנאי שיעמוד בכל התנאים הנדרשים
ובתנאי שניתנה לכך הסכמת הרשות מראש ובכתב. .... כמו כן, תשומת
לב הקבלנים מופנית לדרישה, כי אם קבלן מסויים יזכה במסלולים
בהיקף רחב יותר מכפי שמאפשרת כמות כלי הרכב הנמצאים
בבעלותו ולשם כך יהיה עליו להעסיק קבלני משנה, יהיה עליו
להצהיר על כוונתו זו מראש, ולציין זאת מפורשות בהצעתו".

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 13-11-27620 אסיה תורס בע"מ נ' מ. מ. גייסר אל זרקא ואח'

תיק חיצוני:

4. פסגות צרפה להצעתה "בקשה לאפשר העסקת קבלנים" ובה הצהרה על כוונתה להעסיק
 1 קבלני משנה (נספח 2 לתגובת פסגות). להצעה עצמה צורפו (כפי שמאשרת העותרת
 2 בסעיף 15 לכתב העתירה המתוקנת) 10 רישיונות של כלי רכב שבבעלות קבלני המשנה
 3 שפרטיהם הופיעו באותם רישיונות.
 4
 5
 6 המועצה שבחנה את ההצעות לרבות הצהרת פסגות על כוונתה להסתייע בקבלני משנה
 7 ופרטי אותם קבלני משנה, הכריזה על פסגות כזוכה.
 8
 9 .5. לאחר ניתוח טענות הצדדים איני סבור כי נפל פגם כל שהוא בדרך זו. לטענת העותרת, על
 10 המועצה היה לבחון כל קבלן משנה וכל נהג ולאשרו מראש ובכתב כתנאי לזכיית פסגות
 11 במכרז, דרך זו אינה תואמת את תנאי המכרז. ככל שמדובר בדיני המכרזים, די בהצהרת
 12 המציע, פסגות במקרה זה על כוונה להיעזר בקבלני משנה, פסגות הוסיפה-למרות שלא
 13 הייתה חייבת ומסרה באותו שלב גם את פרטי הרכבים ופרטי קבלני המשנה.
 14
 15 אישור ספציפי של כל קבלן משנה צריך להיעשות רק בשלב החוזי ולאחר זכיית הזוכה
 16 במכרז, באותו שלב של פעולה על פי החוזה, לא יוכל הקבלן שזכה להעביר העבודה
 17 לקבלן משנה שהמועצה לא תינתן הסכמתה לכך.
 18
 19 באמצעות סעיף 3.6 לתנאי המכרז מיידעת המועצה את המשתתפים באשר לדרישה
 20 החוזית שפורטה בפרק 4 לחוזה.
 21 משמעות הדבר, למשתתף במכרז שהפסיד, כמו העותרת, אין מעמד לעקוב אחר קיום
 22 חוזה הזכייה, בשלב החוזי נותרו רק שני צדדים- בעל המכרז והזוכה ואם מי שזכה בדין,
 23 מפר למשל את התנאים או אם בעל המכרז לא מקיים את חלקו, אין למשתתף במכרז שלא
 24 זכה, עילה מתחום המשפט המינהלי "למתוח" את יריבותו עד לאותו שלב, משהוכרז זוכה
 25 הסתיימו הליכי המכרז ואירועים שאירעו לאחר מכן, אינם רלבנטיים לשאלת בהינת
 26 כשרות הזכייה.
 27 מאחר וכל המידע באשר לקבלני המשנה, לרבות זהותם, עמד לנגד מקבלי ההחלטות
 28 במועצה עובר להחלטה על הזוכה, אני סבור כי לראות בהחלטה על זכיית העותרת אישור

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 13-11-27620 אסיה תורס בע"מ נ' מ. מ. ג'יסר אל זרקא ואח'

תיק חיצוני:

- 1 בכתב לפעול באמצעות אותם קבלני משנה, והובהר כי בפועל כיום קבלני המשנה
2 המבצעים את העבודה הם אותם קבלנים שפרטיהם צוינו בהצעת פסגות.
3
4 בצדק הפנתה ב"כ פסגות לפסק דינו של כב' השופט ע' פוגלמן בנושא זה:
- 5 "יש ליתן לתנאי המכרו פרשנות העולה בקנה אחד עם לשון הכתוב והתכלית
6 העומדת בבסיסו. על פי אמות מידה אלה, מסקנתי היא כי אישור הרשות
7 "מראש ובכתב", לפי סעיף 4.3 לחוזה, אינו נדרש לפני הגשת ההצעה. מסקנה
8 פרשנית זו עולה בקנה אחד עם לשון הדרישה שנסבה על שלב **ההעסקה**, היינו
9 לאחר הזכייה במכרו וכריתת החוזה. היא מתיישבת גם עם הדפוס המקובל של
10 הליך המכרו, כאשר אין מדובר בתנאי "חיצוני" של כשירות (בג"צ 441/83
11 ניסן סעדיאן נ' ראש עיריית אשדוד, פ"ד לז(4) 373, 368 – 374). אין זה סביר
12 כי **קודם לשלב הגשת ההצעות** וממילא קודם שנדרשת ועדת המכרזים
13 לבריקתן, תדרש הרשות להליך של בדיקה של קבלני המשנה **קודם שנבדק**
14 **המציע עצמו**...מסקנתי הפרשנית מתיישבת עם תכליתו של ההסדר שנקבע
15 במכרו בהקשר זה - מתן אפשרות להגיש הצעות ולזכות במסלולים בהיקף
16 נרחב ממספר כלי הרכב במשרד ההסעות של המציע...המענה לחשש זה הינו
17 פירוט זהותו של קבלן המשנה וכלי הרכב אותם הוא מעמיד לרשות המציע כבר
18 בשלב ההצעה (להבדיל ממתן אישור מראש בכתב לפני הגשת ההצעה, לו
19 טוענת העותרת)", עת"מ (ת"א) 1381/02 מחלב גדי שירות הסעות בע"מ נ'
20 עיריית רעננה (21.5.2003).
- 21
22 פסגות צרפה כאמור את פרטי כל קבלני המשנה ובכך הסירה גם חשש לקנוניה או לאי
23 יכולתה לעמוד בתנאי המכרו בעתיד ולמעשה פעלה בשקיפות מלאה.
24
25 עוד יצוין כי גם אם אניה שפרשנותה של העותרת אפשרית, הרי שבנסיבות אלו עדיפה
26 הגישה של הפרשנות המקיימת ראו לעניין זה:
- 27 "ההגנה על הציפייה הסבירה ועל האינטרסים של משתתפי המכרו, מחייבת, כי
28 מקום בו תנאי המכרו אינם ברורים כל צרכם וניתן לפרשם באופנים שונים
29 שמידת סבירותם שווה והם מתיישבים עם לשון מסמכי המכרו ועם תכליתו,
30 יש להעדיף פרשנות המקיימת את הצעות משתתפי המכרו על פני פרשנות
31 הפוסלת אותן... גישה זו, יש בה כדי להכשיר השתתפות הוג רחב יותר של
32 מציעים, להגביר את התחרותיות ולהביא ברכה גם במישור הכלכלי" ע"א
33 4605/99 אלישור מערכות אלקטרוניות נ' רשות שדות התעופה, פ"ד
34 נה(1)1.
35
36

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 13-11-27620 אסיה תורס בע"מ נ' מ. מ. גייסר אל זרקא ואח'

תיק חיצוני:

6. יצוין כי העותרת בטענה המכונה על ידה "אגב אורחא" (סעיף 18 לעתירה המתוקנת) מעלה טענה בדבר קיומם של 25 קווי הסעה ורק 21 רכבים באמצעותם הציעה פסגות לפעול. מעיון במסמכי המכרז ונתוניו עולה כי אין מניעה להציע הצעה ובה מספר כלי רכב קטן ממספר הקווים וזאת בין השאר משום ששעות הפעילות שונות מקו לקו (חלקם קווים פנימיים בתוך הישוב) וכפי שהובהר בדיון לא רק שמספר הקווים הוקטן ל-18 לאחר סיום הליכי המכרז, אין מניעה לבצע חלק מהם עם כלי רכב אחד וחיוזוק לכך ניתן למצוא ב-4 החודשים בהם מופעלים הקווים ע"י פסגות מעת זכייתה לשביעות רצונה של המועצה (ראו הבהרת ב"כ המועצה עמוד 7 שורה 9 לפרוטוקול).
- 9
- 10 ערבות בנקאית
- 11 על כל משתתף היה לצרף ערבות בנקאית:
- 12 "בתוקף לתקופה של 90 יום מהמועד האחרון להגשת הצעות במכרז
- 13 וזאת להבטחת קיום תנאי המכרז. הרשות תהיה רשאית להגיש את
- 14 הערבות לגבייה כל אימת שהמשתתף לא יעמוד בהתחייבויותיו על פי
- 15 תנאי מכרז זה" (סעיף 2.6 לתנאי המכרז).
- 16
- 17 המועד האחרון להגשת הצעות נקבע ליום 2.9.2013 שעה 12:00, בסיוור הקבלנים מיום
- 18 26.8.2013 הובהר כי פתיחת המעטפות תיערך 15 דקות לאחר חלוף המועד להגשת
- 19 הצעות והצדדים הוזמנו להשתתף בשלב זה ואכן ביום 2.9.2013 בשעה 12:15 נערכה
- 20 ישיבה בה נכחו נציגי המציעים לרבות נציג העותרת, בנוכחותם נפתחו המעטפות והוכרז
- 21 תוכנן (על פי תשובת המועצה סעיף 16 נציג העותרת נכה בישיבה ורשם בפניו את פרטי
- 22 ההצעות השונות).
- 23
- 24 פסגות הגישה ערבות בנקאית בתוקף עד ליום 30.11.2013 (90 יום מיום 2.9.2013),
- 25 העותרת טוענת כי יש להתחיל למנות את 90 הימים מיום 3.9.2013 ולכן הערבות
- 26 הבנקאית צריכה הייתה להיות עד ליום 1.12.2013 ובשל כך הצעת פסגות פסולה.
- 27
7. איני סבור כי יש להיזקק לכללי פרשנות בדבר המועד לתחילת מועד תיאורטי כל שהוא,
- 29 אלא יש לבחון מהותה של הערבות הבנקאית, כמתואר במסמכי המכרז. הערבות הבנקאית
- 30 נועדה להבטיח כי משתתף לא יחזור בו מהצעתו מרגע פתיחת המעטפות ועד שיחלפו 90

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 13-11-27620 אסיה תורס בע"מ נ' מ. מ. גייסר אל זרקא ואח'

תיק חיצוני :

- 1 יום, בנסיבות אלו שהובהר לצדדים כי המעטפות ייפתחו ביום 2.9.2013, חובה היה על
 2 כל משתתף לדאוג כי ערבותו תהא בתוקף מיום 2.9.2013 ולמשך 90 יום, בדיוק כפי
 3 שעשתה פסגות. לו התקבל פרשנות העותרת וכי הערבות תכנס לתוקף רק ביום 3.9.2013
 4 למשך 90 יום, הרי שתוחטא מטרת הערבות. ביום 2.9.2013 ייפתחו המעטפות, יגלה מי
 5 מהמזיעים נניה הזול ביותר שאינו מעוניין במכרו, יחזור בו באותו יום מהצעתו מתוך
 6 ידיעה שערבותו נכנסת לתוקף רק ביום 3.9.2013 למשך 90 יום מבלי שלבעל המכרו
 7 בטחונות לפעול נגדו (ואזכיר כי במקרה זה נכח נציג העותרת במעמד פתיחת ההצעות
 8 ורשם את תוכנו), מיותר לציין כי המצאת ערבות בתוקף מיום 2.9.2013 ועד ליום
 9 1.12.2013 כטענת העותרת משמעה ערבות ל-91 יום ולכן פרשנות העותרת שגויה.
 10 פרשנות פסגות למניין הימים בנסיבות ספציפיות אלו, היא הפרשנות הנכונה ועוד יצוין כי
 11 היא נעשתה בתום לב וגם מסיבה זו איני מוצא בה כל פגם.
 12
- 13 בנסיבות אלו מתיתר הצורך לנתח את פסקי הדין הדנים בהגשת ערבות מריעה כטענת
 14 העותרת אך אזכיר כי אמנם הכלל הוא כי פגם בערבות צריך להביא לפסילת ההצעה,
 15 אולם יש לכלל חריגים ויש לבחון את מקור הטעות, ובין השאר יש לבחון האם מדובר
 16 בפעולה בתום לב והאם הטעות הקנתה למזיע יתרון הפוגע בעקרון השוויון (לרשימה
 17 המלאה של החריגים ראו ע"ם 5834/09 אדמונית החורש בע"מ נ' המוסד לביטוח
 18 לאומי (31.1.2010)).
- 19
- 20 8. מוטב היה כי בעל המכרו היה נוקב בתאריך ספציפי ולא בתקופה של 90 יום, אך גם בענין
 21 זה אם לאור התנהגות שני המזיעים, העותרת ופסגות, ניתן לקבוע כי נפלה אי בהירות
 22 וניתן לפרש תנאי המכרו בשני אופנים, יש להעדיף פרשנות המקיימת את הצעות משתתפי
 23 המכרו, במיוחד שפסגות פעלה בתום לב ולפי המצג שהוצג בסיוור הקבלנים. פסגות גם
 24 לא השיגה בכך כל יתרון על פני המזיעים האחרים.
 25 ואסיים בהפניה לפסק דינו של כב' הנשיא השופט א' גרוניס במסגרת פסק הדין המנחה
 26 אליו הפנו כל הצדדים:
- 27 "ייתכן שכאשר התקלות בערבויות מקורן בהתנהלות בלתי תקינה של מוציא
 28 המכרו, ראוי לבחון פתרון אחר מאשר פסילת ההצעות הלקירות של המשתתפים"
 29 ע"ם 2628/11 ע"ם 3018/11 ע"ם 3066/11 אפקון בקרה ואוטומציה
 30 בע"מ נגד מדינת ישראל הרשות הממשלתית למים ולביוב (1.1.2012).

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 13-11-27620 אסיה תורס בע"מ נ' מ. מ. גייסר אל זרקא ואח'

תיק חיצוני:

- 1
2 פיצול המכרז
- 3 9. ניתוח הצעת העותרת אל מול הצעת פסגות, מראה כי הצעת העותרת גבוהה מהצעת
4 פסגות בשיעור של 110,770 ש"ח, (ב"כ העותרת אישר בדיון כי אינו חולק על נתון זה,
5 עמוד 6 שורה 32). העותרת טוענת כי אם לא תתקבל טענתה והיא תוכרז כזוכה, הרי שעל
6 בית משפט לחייב את המועצה לפעול מכוח סעיף 10.3 לתנאי המכרז שקובע:
7 "הרשות אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הזולה ביותר, או כל הצעה
8 שהיא כזוכה, הרשות רשאית לפצל את הזכייה בין מספר משתתפים".
9
10 נהעמוד ובו פירוט תנאי המכרז הכולל את הסעיף הנ"ל הושמט משום מה מהעתירה,
11 לטענת המשיבות בשל חוסר ניקיון כפיים, מאחר והמכרז במלואו היה ברשות העותרת
12 עובר להגשתה, לא מקובל עליו הסברו של ב"כ העותרת לטענה זו, אך לא אייחס לה
13 משקל לחובתה].
14
- 15 10. טענת העותרת בענין חיוב המועצה לפצל את הזוכים תמוהה, שכן היא דורשת כי המועצה
16 לא תכריז על בעל ההצעה הזולה ביותר כזוכה ולא תחסוך 110,770 ש"ח, רק משום שהיא
17 יכולה לקבל את שרותי העותרת לקווים מסוימים במחיר מוזל. לא מצאתי הגיון מתחום
18 המשפט המינהלי לפעול בדרך זו ומיותר להזכיר את הכלל, כי בית המשפט אינו יושב
19 כ"ועדת מכרזים עליונה" ואינו ממיר את שיקול דעתה של ועדת המכרזים בשיקול דעתו.
20 נקבע כי למועצה זכות לפצל את הזכייה בין מספר משתתפים, היא בחרה לבהור את
21 ההצעה הזולה ביותר בכללותה ולחסוך 110,770 ש"ח ואין כל סיבה להתערב בהחלטה
22 זו, החלטה סבירה. מיותר להזכיר כי שיקול סביר בנושא זה, הוא התקשרות עם קבלן אחד
23 המהווה "כתובת" אחת וישירה לכל שאלה או בעיה (גם אם הוא מעסיק קבלני משנה).
24
- 25 פרטי קצין הבטיחות
- 26 על פי סעיף 2.15 לחוזה ההתקשרות, הוייב המציע לפרט על גבי נספח ג' את פרטיו
27 האישיים של קצין הבטיחות, פסגות לא מילאה את פרטי קצין הבטיחות בכתב יד על גבי
28 נספח ג', אך צרפה להצעתה מסמך הכולל את פרטיו המלאים, כתב מינויו מטעם משרד
29 התחבורה ומספר ההסמכה וכתב ההסמכה (נספח 4 לתשובת פסגות והלק מנספח ח'
30 לעתירה).
31

בית המשפט המחוזי בחיפה בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

עת"מ 13-11-27620 אסיה תורס בע"מ נ' מ. מ. גייסר אל זרקא ואח'

תיק חיצוני:

- 1 העובדה כי פרטים אלו שהובאו בזמן לידיעת המועצה, לא הועתקו לטופס, אינה מהווה
 2 פגם כל שהוא.
 3
 4 11. משנדחו כל טענות העותרת, מתיתר הצורך בבחינת טענות המשיבות בדבר שיהוי ומעשה
 5 עשוי, (פסגות כזכור מספקת את שרותי ההסעה מיום 1.11.2013 ואילך).
 6
 7 סיכום
 8 לא מצאתי כי נפל פגם כל שהוא בהחלטת משיבות 1 ו-2 בדבר זכיית משיבה 3 במכרו.
 9
 10 12. לאור כל האמור לעיל אני דוחה את העתירה, בהתחשב בתיקון העתירה ובשלושת הדיונים
 11 שקוימו בתיק זה אני מחייב את העותרת לשלם למשיבות 1 -2 יהדיו שכר טרחת עו"ד
 12 בשיעור של 15,000 ש"ח ולמשיבה 3 שכר טרחת עו"ד בשיעור של 15,000 ש"ח (ובסה"כ
 13 30,000 ש"ח). הסכומים ישאו הפרשי הצמדה וריבית מהיום.
 14
 15
 16 ניתן היום, י"א אדר ב תשע"ד, 13 מרץ 2014, בהעדר הצדדים.
 17

אברהם אליקים
 אברהם אליקים, שופט

- 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24